

Diktatorja v Rimu barantata za srednjo Evropo in za Balkan ter si medsebojno delita plen

Rim, 9. maja. Včeraj je bil zadnji dan obiska v Rimu od strani nemškega diktatorja Hitlerja pri svojem laškem pobratimu Mussoliniju. Za slovo je Mussolini pokazal Hitlerju moč laške zračne flotile.

Predno sta se diktatorja razšla sta govorila o položaju v centralni Evropi in o balkanskih državah, da doženeta, kje bo ropal Mussolini in kje Hitler, tako, da si eden drugemu ne bosta nadlegovala.

400 zrakoplovov laške zračne flotile se je udeležilo vojaških vežb. Iz zrakoplovov so metali laški zrakoplovci bombe in Hitler je gledal, kako so dobro zadeli. Mussolini je obsodil dva velika, toda stara, trgovska parnika, da sta žrtvi zrakoplovne ga napada.

Obe ladji sta bili potopljene. Pretekli četrtek je Mussolini pokazal Hitlerju moč laške mornarice, dočim je v petek laška armada priredila ogromne maneuvre. Mussolini je potrošil \$20,-

000,000, da pokaže Hitlerju "laško moč."

Sinoči je dal Mussolini v počast Hitlerja prirediti velik državni banket. Tekom banketa je Mussolini poudarjal, da ostane prijateljstvo med Berlinom in Rimom za vselej, nakar je Hitler odgovoril, da bo laško-nemška meja spoštovana za vse "večne čase."

Hitler je nadalje dobil prosto roko v čehoslovaški republiki, in v zameno je Hitler izjavil, da bo "spoštoval laški vpliv v balkanskih državah."

Diktatorja sta se domenila, da Mussolini nikakor ne bo nasprotoval Hitlerju, pa naj slednji naredi kar hoče s čehoslovaško republiko. Glede Jugoslavije in Bolgarske je pa Hitler obljubil, da prepusti ti dve deželi popolnoma vplivu Mussolinija.

Na Ogrskem bodo interesi Hitlerja in Mussolinija precej razdeljeni, to je, oba, Hitler in Musso bosta tam lahko ropala, dočim se glede Rumunske še nista mogla zediniti.

Listnica uredništva

Uredniku komunističnega tednika "Naprej" v Pittsburghu. Vi ste v svoji izdaji z dne 4. maja napisali, da "Ameriška Domovina" piše za Hitlerja in za Mussolinija. Če je kdaj kak častnik zapisal večjo laž in potvorbo, ste to storili vi s to vašo izjavo. Vaša izjava nam dokazuje, da, ali vi sploh ne berete "Ameriške Domovine," ali pa nalašč lažete v javnosti, da lovite kaline. "Ameriška Domovina" je napadala in obsojala režime in ljudi kot so Mussolini, Hitler in Stalin že dolgo prej, predno ste vi, urednik Vitkovič, sploh Ameriko videli. "Ameriška Domovina" je proti vsaki absolutistični vladi, pa naj bo ta Hitlerjeva, Mušsolinjeva ali Stalinova kova. Dokazite nam, da smo mi sploh kdaj v vseh štiridesetih letih našega obstanka zapisali en sam stavek za sploh katerega diktatorja! Mi smo za ameriško demokracijo, se ravnamo in sledimo ameriški ustavi in ameriškim postavam, a nikdar ne bomo brezdomovinci, kot ste vi, brate Vitkovič, ki cepite neslogo v delavskih vrstah, ki niste niti ameriški državljan — sram vas bodi — in ki škilitelje neprestano v Kremen, kjer je gnezdo največjega diktatorstva, fašizma in nasilja na vsem svetu. Pomnite, da z lažmi ne boste daleč prišli, in da bo "Ameriška Domovina" še dolgo potem pisala za demokracijo in svobodo, za dostojnost in vero, ko vas bodo že pokopale vaše lastne laži!

Skupna molitev

Članice Oltarnega društva farare sv. Vida se prosi, da pridejo danes popoldne ob 2. uri k skupni molitvi za pokojno sestro Frances Čučnik. Udeležite se tudi pogreba.

Iz bolnišnice

Mrs. Louise Lenaršič, 1144 Norwood Rd., se je vrnila iz bolnišnice in jo prijateljice sedaj na domu lahko obiščejo.

Tri seje

Včeraj je imel župan Burton tri važne seje glede relifa. Vzel ga je ves dan, da je iskal sredstva za podporo brezposelnim.

Na španski fronti

Hendaye, Francija, 9. maja. Deževje ovira zadnje dneve boje na fronti vzhodno od Teruela. Obenem je pa deževje dalo španski vladni armadi priliko, da izboljša svoj položaj in utrdi fronto. General Franco, vrhovni poveljnik nacionalistov je dal povelje, da mora armada za vsako ceno zasesti mesta Castellon in Valencijo. Šele potem se bo lahko računalo, da pride konec vojne, ki se vleče sedaj že 22 mesecev. Včeraj so Francovi vojak, ki zajeli več sto Kanadcev, ki so se nahajali pri lojalistični armadi v takozvani mednarodni brigadi. Armada generala Franca je sedaj komaj 42 milj od glavnega mesta Valencije.

Mirovna parada

Preteklo nedeljo se je vršila v Clevelandu velika parada v prid miru. V paradi so bile zastopane skoraj vse narodnosti. Kakih 5,000 oseb se je udeležilo parade, v kateri so zlasti Kitajci vzbujali veliko pozornost. Do 30,000 ljudi je zrla na množico, ki je korakala v prid miru. Po paradi so se zbrali ljudje v mestnem auditoriju, kjer so poslušali razne govore proti fašizmu in komunizmu.

Iščejo morilca

Kot znano je bilo v Clevelandu tekom zadnjih dveh let na skrivnostni način umorjenih deset žensk, katerim je morilec odrezal noge in roke ter glavo. Nekaj teh trupel in posameznih kosov so pozneje našli, dočim za strašnim morilcem ni nobenega sledu. Včeraj so dospeli v Cleveland zrakoplovi narodne garde, ki so slikali prostore, kjer so se trupla našla.

Sinko je

Vile rojenice so se zadnje soboto ustavile pri našem brivskem umetniku Mr. Franku Gredencu, 6124 St. Clair Ave., kjer so pustile Franku in Mary žvrstega 7 funtov težkega sinčka. Iskrene čestitke!

\$70,000 za relif

Mestna zbornica je sinoči dovolila nadaljnjih \$70,000 v relifne svrhe. Denar se je vzel iz WPA blagajne za toliko časa, dokler državna postavodaja kaj drugega ne ukrene.

Mesto Cleveland je marljivo na delu za slovesni sprejem dr. Adlešiča

Ljubljanski župan, oziroma predstojnik glavnega mesta Slovenije, Ljubljane, prihaja te dni v Cleveland, v prestolico ameriških Slovencev kot mož, ki je znan širom Jugoslavije kot eden prvih borcev za delavsko stvar, za krščanska načela, kot mož poštenjak, kateremu niti nasprotniki ne morejo nikdar očitati, da je kdaj deloval proti narodu.

Dr. Adlešič je postal znan in priljubljen med svojim narodom, ko je še kot mlad odvetnik zagovarjal delavce na raznih sodnih, ki morda niso imeli onega prepričanja, kot ga je širil tedaj obstoječi vladni režim. Uspešno in energično je zagovarjal na številnih sodnih naših rojake, ki so bili obtoženi političnih izgrediv ali protivladnega gibanja.

V vsem svojem delovanju je bil tako iskreno pošten in delaven, da so ga začeli celo nasprotniki spoštovati. Dr. Juro Adlešič je danes v Sloveniji mož, ki je v resnici vodja naroda, ne samo kot župan mesta Ljubljane, pač pa radi svoje velike ljubezni do delavcev, katerim je ob vsaki priliki pomagal, tudi v slučajih, ko je bila taka pomoč nevarna. Dr. Adlešič je značaj, kakršnih bi mi še mnogo potrebovali, da bi se višje povzpeli v svojih ciljih in življenjskih nalogah, ki so nam stavljeni kot kulturnemu narodu.

Zato pa tudi pričakujemo, da ga bo ameriški Slovenec in Slovenka sprejela odprti rok, ko pride med nas prihodnjo soboto, da nam prinese iskrene pozdrave naših bratov in sester onkraj morja, da ponovi vez, ki nas du-

ševno še vedno veže s staro domovino, milo našo Slovenijo. Dr. Adlešič je mož delavske zavesti, poštenjak, spoštovan tudi od nasprotnikov, ljubljani od prijateljev, ves naš brat, v katerem lahko vidimo vzor in željo, da postanemo tudi mi njemu enaki! V soboto popoldne ob 4. uri pride dr. Adlešič v Slovenski narodni dom na St. Clair Ave., kjer mu bo pripravil naš narod sprejem, kakoršen se spodobi za našega sina iz domovine. Pridite vi vsi, bratje in sestre, prijatelji ali nasprotniki, počutili se bomo kot ena družina, ko bo predstavnik glavnega mesta povedal svojo besedo od naših bratov in sester v domovini.

Po pozdravu v S. N. Domu bo prirejena krasna narodna igra "Naša kri," ki je tako primerna za odličnega gosta in tako pomembna za nas. Gotovo je, da je g. župan videl že to igro v Sloveniji, toda videl je ni v Ameriki in bo lahko pričel, kako se tudi mi zanimamo za naše slovenske bisere, dasi se nahajamo daleč proč od svoje domovine. Vstopnice k prireditvi so samo 25c, in le nekaj sedežev je rezerviranih po \$1.00.

Glede prihoda gospoda župana dr. Adlešiča naj omenimo še to. Dr. Adlešič se pripelje v Cleveland v soboto ob 11:19 popoldne z vlakom New York Central železnice. Naš odbor ga bo na kolodvoru pozdravil, nakar se napoti dr. Adlešič v hotel Cleveland, in ob 12:30 popoldne v soboto 14. maja bo slavnostni sprejem v mestni hiši, kjer ga bo pozdravil župan Harold H. Burton zaeno z mestnimi coun-

cilmani. Ob tej priliki bo imel ljubljanski župan v clevelandski mestni hiši primeren nagovor in pozdrav Clevelandčanom, kar bodo oddajale radio postaje v Clevelandu. Mr. Burton bo županu tudi izročil zlat ključ mesta Clevelanda, dočim bo župan dr. Adlešič izročil županu Mr. Burtonu izredno darilo mestne občine ljubljanske. Kaj je to darilo, je še skrivnost.

Popoldne ob 4. uri pa se pripelje dr. Adlešič v častnem spremstvu clevelandskega župana in mestne policije pred Slovenski narodni dom na St. Clair Ave., kjer ga bo čakal naš narod. Na odru bo nastopil dr. Adlešič, slovesno pozdravil zbrano množico in izročil prisrčne pozdrave domovine Slovenije nam ameriškim rojakom.

Tedaj bo g. župan dr. Adlešič tudi izročil izredno darilo mestne občine ljubljanske odboru Jugoslovanskega kulturnega vrta. Kaj bo izročil, boste lahko videli vsi, ki boste v dvoran ob istem času.

Po slovesnem sprejemu v S. N. Domu bo nekoliko domačega kramljanja z rojaki, nakar se začne znamenita narodna predstava "Naša kri," katero bo režiral Rev. M. Jager. To slovitno Finčgarjevo delo je dr. Adlešič gotovo že videl v domovini, toda na slovenskem ameriškem odru še nikdar in bo gotovo zadovoljen, ko bo videl, da mi ameriški Slovenci še vedno gojimo slovensko dramatiko.

Glede programa, ki se bo vršil v nedeljo 15. maja pa bomo podrobneje poročali v eni prihodnjih števk.

Slovenske matere

V Alpine Village gostilni so slovenske hčerke priredile preteklo nedeljo lep večer za svoje slovenske matere. Najstarejša med navzočimi je bila Mrs. Mary Grdina, ki je kljub svojim 78 letom še dobro plesala. Amerikanskega jazza ni hotela, pač pa je zahtevala slovensko polko. To je vsakoletna prireditev slovenskih hčerk za slovenske matere. 25 mater in 25 hčerk je bilo navzočih.

K seji in molitvi

Članice društva sv. Ane št. 4 SDZ so prošene, da se udeležijo v sredo seje, ki se začne že ob 7:30 zvečer. Po društveni seji pa skupno odkorakajo k molitvi za pokojno sestro Frances Čučnik, v Frank Zakrajšek pogrebni zavodu na 6016 St. Clair Ave. V četrtek ob 9. uri zjutraj se pa udeležijo vse skupaj pogreba. — Tajnica.

Oropani gostilničar

Thomas Kopacka, ki vodi gostilno na 2312 E. 4th St., je do bil včeraj obisk treh zakrinkanih roparjev, ki so ga prisilili, da jim je odprl blagajno, iz katere so odnesli \$9,000. Po ropu so gostilničarja prisilili tudi, da jim je natočil tri kozarce žganja, kar so spili in se poslovili.

Šola moderne umetnosti

Starši učencev šole moderne umetnosti imajo važno sejo v torek 10. maja v navadnih prostorih v S. N. Domu. Sklepalo se bo glede prihodnje razstave. Boditi vsi navzoči. — Tajnik.

Predsednik Roosevelt pozivlja svet k miru in novemu redu. Sodelovanje med narodi sveta zna prinesiti boljše razmere

Washington, 9. maja. Predsednik Roosevelt se je včeraj vrnil iz svojega teden dni trajajočega oddiha in je takoj po prihodu v Washington izjavil, da je svet nemiren in da potrebuje skupnega sodelovanja, da se vrne mednarodni mir.

Tozadevno se je oglašil tudi državni tajnik Hull, ki je govoril pčtom Columbia radio omrežja in ki je zlasti pozival sosednje ameriške republike, da prispevajo po svoji najboljši zmožnosti za mednarodni mir.

Med drugim je predsednik Roosevelt dejal: "Zedinjene države so obljubile, da bodo na

ekonomskem polju sodelovale z vsemi drugimi državami in to svojo besedo bo ameriška vlada vedno držala.

"Sodelovanje prinese rešitev zapletenega ekonomskega vprašanja, in svet mora sodelovati, ako želi, da ne pride do popolne propasti.

"Brez vprašanja je resnica, da noben narod ne more imeti prosperitete ali napredka, ako se nahaja večji del sveta v ekonomski zadregi. Narodi, ki prebivajo na ameriškem kontinentu so vedno pripravljeni sodelovati z ostalimi narodi sveta za prosperiteto in napredek vseh drugih narodov.

Pogreb Charles Skoka

Pogreb Charles Skoka, o katerem smo včeraj poročali, da je preminul, se vrši v sredo iz kapele A. Grdina ob 8:45 v cerkev sv. Pavla na 40. cesti. Družina je stanovala v naselbini več let v hiši John Prince na 63. cesti in drugod. Ranjki je bil doma iz žumberka v Beli Krajini. Zadnjih šest let je vodil biljardnico. Zapušča ženo Frances in hčer Karolino. Pokojni je bil star 42 let. Umrl je v mestni bolnišnici, kjer so mu pred dvema tednoma odrezali nogo radi sladkorne bolezni. Bodi mu lahka ameriška zemlja!

Hitro delajo

Na naše posredovanje se je WPA vladni odbor in mestna vlada zgenila, da se tlakanje St. Clair Ave. med 82. in 88. cesto vrši z največjo naglico. Ljudje delajo v treh "šitih" in je za primeroma majhni kos tlakanja ceste nad 400 delavcev na delu, tako da smo lahko gotovi, da bo tlakanje dovršeno ob 14. maja in bo St. Clair Ave. pripravljena za našo ogromno narodno paradu.

Ogenj v Massillonu

Precejšen ogenj je nastal preteklo nedeljo v mestu Massillon, O. Naredil je za \$75,000 škode. Ogenj je nastal v Lincoln hotelu, v katerem je bilo tudi precej trgovin. Sumi se, da je nekdo nalašč zažgal.

Za Vrt

Mr. Charles Zorman je podaril za Jugoslovanski kulturni vrt \$2.00. Prav iskrena hvala. — Predsednik.

ROMANTIČNA POT SLOVENSKEGA DEKLETA SE JE KONČALA V BOLNIŠNICI

Cleveland. — Rose Slabe, katere družina stanuje na 1023 E. 61st St., je stara šele 18 let, toda je romantična in neka notranja sila jo je vlekla med svet. Pretekli četrtek je vzela kolo svojega brata Edwarda in se odpeljala na rajžo iz Clevelanda. S seboj ni imela drugega kot par overalls in \$25.00.

Najbrž je nameravala v New York. Toda vožnja z biciklom se ji je gotovo zdela prepočasna. Prišla je do Ashtabule, Ohio, kjer je spravila bicikel na varžnjo in sklenila z ukradenim vožnjo na vlak pri hitreje naprej. Toda ko je stopala v vlak, se je ponesrečila. Vrglo jo je iz voza in je dobila pri tem tako nevarne poškodbe, da se nahaja sedaj v Ashtabula General bolnišnici.

To se je pripetilo zadnjo sobo-

Frances Čučnik

Frances Čučnik, o kateri smo včeraj poročali, da je preminula, je doživela starost 82 let. Doma je bila iz Veliškega Mraševega pri Krškem, odkoder je prišla v Cleveland pred 30. leti. Tu zapušča sina Louisa. Bila je članica društva sv. Ane št. 4 S. D. Z. Pogreb se vrši v četrtek zjutraj ob 9. uri v cerkev sv. Vinka. Zapušča ženo Frances in hčer Karolino. Pokojni je bil star 42 let. Umrl je v mestni bolnišnici, kjer so mu pred dvema tednoma odrezali nogo radi sladkorne bolezni. Bodi mu lahka ameriška zemlja! Naše iskreno sožalje preostalom.

Vladna elektrika

Zvezna vlada v Washingtonu se bavi z načrti, da vpelje elektriko po farmah države Ohio, kjer privatne kompanije niso pri volji vpeljati elektriko, razven, če farmarji plačajo visoke pristojbine privatnim kompanijam. Zvezna vlada ima dovolj elektrike na razpolago, da jo vpelje po vseh farmerskih naselbinah, kjer še danes rabijo za razsvetljavo in kurjavo petrolej.

Seja direktorija

V sredo 11. maja se vrši ob 7:30 zvečer seja direktorija Slov. društva doma v Euclidu. Direktorji, društveni zastopniki in posamezniki naj se udeležijo pchnostevilno. Razpravljalo se bo o prireditvi, ki se vrši 28., 29. in 30. maja.

Zakasnen asessment

Članice društva Waterloo Grove št. 110 W. C. se opozarjajo, da plačajo najkasneje svoj asessment tajnici do srede, 11. maja na 16011 Waterloo Rd.

to. Iz bolnišnice je Rozka telefografirala svojemu očetu kako in kaj. Seveda so oče, sestra Polly Ann, ki šteje 20 let, in brat Edward, ki je star 16 let, odšli v nedeljo v Ashtabulo, da vidijo Rozko. Vzelo bo precej časa, predno bo dekle okrevalo.

Rose Slabe, katere mamica je lansko leto umrla, se je počutila samotno brez matere. Dekle ima talent za petje in za ples, toda ker ni šlo vedno vse po njeni volji, se je podala v široki, široki svet. Ker je pa še mlada in nezakusena, jo je seveda doletela nesreča.

Oče želi sedaj, da se Rozka čimprej vrne domov in začne z dobrim delom. Rose je že lansko leto enkrat odšla s doma v svet in so jo pogrešali štiri dni, pa se je vrnila in rekla, da je doma še najbolje. Tako bo najbrž tudi sedaj.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, na leto \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83

No. 109, Tues., May 10, 1938

Jugoslavija v valovanju Evrope

Kako mislijo v Jugoslaviji o najnovejših političnih dogodkih v Evropi nam precej dobro razjasni članek, ki smo ga čitali izpod peresa dr. Alajzija Kuharja in ki je bil natisnjen v časopisu "Naša moč." Da bo tudi ameriškim rojakom pojasnjeno, kaj mislijo naši ljudje tozadevno v domovini, prinašamo dotični članek na tem mestu.

"Veliki zgodovinski dogodki so pretekli mesec drveli mimo nas. Zapustili so za seboj močne, trajne, v politično obličje Evrope vsekane sledove. Od meseca aprila dalje ima Evropa eno državo manj. Ravnotežje veselil se je temeljito izpremenilo in povečana Nemčija je stopila s svojimi 75 milijoni prebivalci med njimi na prvo mesto ter postala država, ki lahko trdi, da ga ni več dela Evrope, kjer ne bi imela svojih življenjskih interesov. Ti dogodki so povzročili mogočno politično in gospodarsko valovanje, ki se ni še pomirilo in bo treba še nekaj časa, da se poleže.

"Marsikateri narodi so vztrepčali, ko je pljusnilo ob nje novo zgodovinsko valovanje. Kakšen je bil položaj naše Jugoslavije v tem usodnem času? Kakšen je položaj Jugoslavije danes, ko stopamo v novo dobo? Ta vprašanja smo si stavili vsi, ki državo ljubimo in iskreno verujemo, da je naš edini dom, v katerem bomo mogli razviti svoje življenjske sile.

Naše misli so romale nazaj v komaj pretekla leta. Saj še ni daleč za nami doba, ko, smo bili notranje politično razrvani, drug proti drugemu nahujskani, v gospodarskem oziru omrtveli, zunanje politično pa od vseh strani obdani z železnim obročem nasprotnikov, ki nas je vedno huje dušili. Tuje države so že kockale za našo kožo in si v načrtih delile našo lepo zemljo. Pa zapadnih državah so vpraševali poslanci ministre, kaj se bo zgodilo, če Jugoslavija propade?

"Parkrat smo že čutili mrzli dih vojne nevarnosti ob naših mejah. To je bilo komaj pred nekaj leti. Do smrti sprti z našo sosedo Bolgarijo, ki so jo nasprotno sile izrabljale proti nam. Iz Albanije je dihala čez mejo sovražna burja. Na Jadranu so se kopicili temni oblaki, ki so označevali strašne burje. Na severni, nemško-avstrijski meji je bilo naseljeno neizprosno sovraštvo proti nam, onstran madžarske meje so se pa proti nam organizirale oborožene tolpe, da nas pomagajo razdreti, kadar pride določena ura.

"Danes na jugoslovanskih mejah ni več sovražnikov, je dejal dr. Stojadinović v govoru v skupščini, in je ta izjava ob času, ko trepečejo skoraj vse meje Evrope, zvenela še preskromno. Nimamo sovražnikov, je premalo povedano. Zdravljenje se je začelo pri Bolgariji. Že pokojni kralj Aleksander je zasnoval potek zdravljenja, toda sodelavci, ki so se zbrali okoli njega, so bili premalo rodoljubni, preveč strankarsko zagrizeni za tako velikansko delo. Sedanja vlada je ponudila roko Bolgarski in Bolgarija jo je sprejela. Danes smo najboljši prijatelji. V državo je prišel dih svežega zraka in po Evropi so se radovedno spogledali. Napram Italiji se je razorožila meja, ki je bila brez dvoma za Jugoslavijo najbolj nevarna. Na Jadranskem morju smo postali svobodni solastniki velikega morja, ki nas veže s svetom. Ob istem času so se zgrudile tudi vse sovražnosti na albanški meji. Novo življenje je zadihalo v državo, osvežilo gospodarstvo in prineslo prijeten odih narodnim manjšinam.

"Evropa kar ni hotela verjeti in mnogo obrekovanja se je zlilo nad našo državo, ki pa je brez ozira na klepetanje okoli nje šla naprej po začrtani poti. Za Italijo je prišla na vrsto nemška meja. Jugoslovanska vlada se je svoje dni trudila, da bi bila prišla z Avstrijo do boljšega razmerja. Če do tega ni prišlo, ni bila krivda pri naši vladi.

"Pretekli mesec je pokazal, on sam in drugih dokazov ni treba, da je bila naša zunanja politika zares državniško modra, zares jugoslovanska, ker je dosegla, da smo skoraj edina država v Evropi, ki se ji ni treba bati novih sprememb in ki se lahko ponaša, da nobenega starega prijatelja ni zgubila, ničesar od svoje svobode žrtvovala, a si pridobila priznanje in spoštovanje velikih držav. To imejmo pred očmi, kadar bomo ocenjevali zasluge vlade za življenje Jugoslavije."

Kaj pravite!

Oglarjev list je oni dan prinesel v uredniškem članku med drugimi tudi te zadržane besede:

"Simpatije zavednega slovenskega delavstva so na strani republikanske Španije, na strani njenih junaških borcev, in na strani kitajskega ljudstva, katerega skušajo do golega sleči zavestniki laškega in nemškega fašizma, ki sta vzora vseh prodanih častnikarjev. Zavedno slovensko delavstvo spremlja herojsko borbo španskih lojalistov z željo, da se jim bo prej ali slej posrečilo, iztrebiti svojo deželno fašistično kuge, ki jo širi po deželi general Franco, nad čigar glavo počiva papežev "apostolski blagoslov."

To so seve prazne fraze, ki sicer ne pomenijo nič, ampak človek se vseeno nehoti vpraša: kaj ne bi bilo priporočljivo, če bi bili fantje vsaj majčkino tudi na strani edine demokratske države na svetu, Zed. držav, kjer so nam dali kruha in streho?

BESEDA IZ NARODA

O mladinskih pevskih zborih

Piše L. Šeme

Poročano je že bilo, da pridejo Združeni mladinski pevski zbori svoj veliki koncert dne 18. septembra v S. N. Domu na St. Clair Ave. V zvezi s tem koncertom mi dolžnost velevala, da apeliram na starše mladih pevcev in sicer: Program za jesenski skupni koncert imamo začetan. Bo zelo obširen. Izvajane bodo težke pesmi. Nekaj celo petglasnih. Moj cilj je vedno, da je program izvajen kar moč najboljši pod danimi razmerami. Tako, da so poslušalci zadovoljni, odbor in starši pa ponosni na svoje male. A da se to doseže, je treba vaj. Takih vaj, da mladina z zanimanjem sledi pouku.

Pomlad je tu. Zunaj vabljivo sonce. Pride poletje, vroči dnevi. Le senco in hladno vodo bo mladež iskala. Razumljivo. Počitnice. Igre. Vse to mora imeti mladina. In vse to tudi lahko ima, ne da bi bilo treba zamujati pevske vaje. Kajti pevske vaje so samo enkrat na teden za vsak zbor in to samo dve uri. Namreč, stvar je ta, da za one, ki nimajo polnega navdušenja za slovensko kulturo, vedno kaj pride, da jim ni moč redno hoditi na vaje. Pozimi mraz, ali metel. V jeseni preveč domače naloge, poleti igre itd. A poleg tega moram reči, da jih je veliko, ki niso še niti ene vaje zmučili po malomarnosti.

Sedaj ne bo šole, ne domače naloge, torej se lahko odtrgajo za dve uri od igre in kopanja ter pridejo na vajo. Seveda, pri tem je pa dolžnost staršev, da svoje resno opozore z naročilom, da gredo pravočasno na vajo. Kolikokrat so se mi v pretečenih poletjih oprostali, lepo in odkrito in sicer: "Igrali smo z žogo in sem čisto pozablil. Kopale smo se in sem se prepozno spomnila, potem pa nisem hotela iti," itd. Kako naj bi jim zameril, saj moram vendar upoštevati mladostno omahljivost, razigranost in brezskrbnost. Zato apeliram na starše, naj vsak svoje vzpodbuja za boljši uspeh jesenskega koncerta. Saj je nam vsem znano, da ako ne bi naši starši nas vzpodbujali, bi bilo tudi bolj po naše. O prav nič boljši nismo bili od današnjih mladcev.

Apeliram na one starše, ki poznajo svoje male, da se radi včasih "izmuznejo," naj se vedno informirajo, ali je bil na vaji, ali ne. Cenjeni starši! Brez vašega sodelovanja ni mogoče ničesar uspešnega ustvariti na kulturnem polju. To vem, sem in bom poudarjal. Upoštevati je treba, da mladina ni čisto naša, slovenska. Da je v Ameriki vzgojena, v ameriškiholah in da ne moremo od nje zahtevati polno zanimanje za slovensko kulturo. Zato pa se potrudimo, da jim damo smisla za njo, kolikor se pač storiti da. In starši lahko največ prilijejo onemu, ki nima celega zanimanja, to pa v obliki, ki je najbolj dostopna otroku, kar starši sami najbolj dobro vedo.

Ako hočem iskreno reči (to pa samo odraslim na uho, da se ne prevzamejo), da pretežna večina mladih pevcev ima polno zanimanja, le še opore jim je potreba. Tako da če bo šlo tako naprej, ni bodočnost Slovencev še tako slaba v Ameriki. A to je sedanost. Bodočnost je pa druga. Mi se zelo radi tolažimo: "Ne bo še slovenski rod v Ameriki zamrl." To je dobra tolažba, ki nam bo mogoče v kvar. Dragi starši in cenjeni čitatelji, tako nepričakovano zna nastopiti mrtvilo, če ne bomo

vsi skrbno na straži, da si niti ne mislimo. Dobro naj vsak opazuje in je vsaka razlaga odveč.

Vsi odgovorni faktorji, vsi, ki zavzemajo vodilna mesta, ves narod sploh, je dolžan posvečati največjo pažnjo mladini vse vprek, in tudi Združenim mladinskim zborom, kajti najmanj bom dopustil, da bi se kdaj valilo krivdo na to "današnjo" mladino, ker jo poznam in vem, da želi biti slovenska, a če si mora iskati kar ni dobila in če si bo mogla iskati drugje, kar ni dobila pri domačem gnjišču, čigava krivda bo?

Pozdravljena, mati domovina!

K nam barčica po morju plava, že rožice pri nas cveto, ves vrt hiti v bujno cvetje, kmalu domovina pri nas gostovala bo.

Vsi se pripravljamo na slavnostna in zgodovinska dneva, 14. in 15. maja ob priliki uradne otvoritve Jugoslovanskega kulturnega vrta v Clevelandu. Ponosna na ta zgodovinski dan je tudi naša rojstna domovina. Tudi ona bo prihitela k svojim izseljenim otrokom v novo domovino, kjer bo v osebi našega slavnega gosta, dr. Adlešiča, župana naše bele Ljubljane in njegove soproge, reprezentirana nikdar nam pozabljena Slovenija.

Srčno pozdravljena, dobrodošla v naši ameriški Ljubljani! Tako ti kličejo tvoji zvesti sinovi in hčere, tebi o mati domovina. Vemo, da bo z Vama v duhu prihitelo tisoče mater in očetov, ki prožijo svoje trudne in izmučene roke čez široko morje v pozdrav svojim ljubljencem v tuji. Kakor jih je tisoče doma, ki bi radi pozdravili svojce v tujini, tako težko čakamo tudi mi ameriški Slovenci naša slavnega gosta.

Težko čakamo, da pozdravimo sina, katerega si nam poslala, ti, o mati domovina. Da smo ti zvesti, je živ dokaz pravkar izdelan Jugoslovanski kulturni vrt, v katerem je skrita vsa ljubezen jugoslovanskega naroda do naše nepozabljene Jugoslavije.

Naš Jugoslovanski kulturni vrt pravkar hiti v bujno cvetje, v katerem se skriva tudi bodoče trnje, ki skrito bode, včasih prav do srca in takrat se vname še večje veselje do narodnega dela za povzdigo jugoslovanskega imena.

Ponovno naglašam, da je v tem narodnem vrtu skrita vsa ljubezen našega naroda do rojstne domovine Jugoslavije in sicer dozaj od bratov Srbov in Slovencev. Kravro zasluženi denar so darovali, vsak po svoji moči, da so si postavili tako lep narodni spomenik, ki nam bo vsako pomlad nanovo obujal spomine na cvetočo mladost in domovino.

Ah, kako lepa je mladost! Veselo srce nam napravi srečnega in mladega. Sedaj pozabimo na vse naše težkoče, katere smo imeli z zgradbo kulturnega vrta. Dostikrat smo bili poniževalno zasmehovani, toda kot pravi narodni vrtarji smo šli preko vsega. Zvesto so nam bili ob strani naši bratje Srbi, ki so prispevali svoj delež za vrt. Tudi oni se veselijo tega slavnega dneva, kajti korporativno se bodo udeležili naše slavnosti dne 15. maja. Dobrodošli! Veselite se z nami vsi!

Danes naj bo odpuščen od moje strani vsem onim, ki so rušili naše narodno delo. Pozabimo! Nikdo ne sme biti ta dan doma, vsi na plan k častnemu sprejemu v soboto ob štirih popoldne v SND na St. Clair Ave. V nedeljo pa stopite v povor-

ko, ki se bo pomikala izpred SND proti vrtu, kjer se nahajajo naši slavniki, Baraga, Gregorčič, Cankar, Njegoš, ki pričajo tujemu svetu našo jugoslovansko kulturo v Ameriki. Srčno ste vabljeni vsi Jugoslavlani. Veselite se z nami tudi tisti, ki mogoče mislite, da niste dobrodošli, mogoče niste bili povabljeni. Pridite vsi, vsi ste dobrodošli, kajti vrt je nas vseh.

Naj bo dan 15. maja dan slave, dan dela, dan miru in sprave, kajti Kristus je rekel: ljubimo se med seboj. Srčno pozdravljeni in dobrodošli vsi v nedeljo 15. maja v Jugoslovanskem kulturnem vrtu v Clevelandu.

Marion Kuhar, gl. blag. JKV.

Zabava v Euclidu

Tem potom bi rada povabila na zabavo, ki jo priredi društvo sv. Cirila in Metoda št. 191 KSKJ v sredo večer v Društvenem domu na Recher Ave. Ob sedmih zvečer bo kratka seja za članstvo, takoj po seji se pa prične ples, za katerega bo izvrstna Pecon godba proizvajala krasne komade, da se bo vse vrtilo. Za vse to bo vstopnina 25 centov.

Pa to še ni vse! Pri vsaki mizi bo eden deležen tudi lepega dobika. Zraven bo pa še prost prigrizek. Sedaj vidite, da se je vredno malo potruditi in priti v Društveni dom v sredo. Tudi marjašalo se bo. Ako pride naš prijatelj z Rožnika, mu preskrbimo prav izvrstne pomočnike. Tudi Mr. Zupan in Mr. Pirc naj prideta, jima bomo pripravili najboljši radič, kar ga premore bela Ljubljana.

Vsega bo v izobilju, za jesti in piti. Zato ne zamudite tako lepe prilike. Na svidenje v sredo večer 11. maja ob osmih zvečer.

M. Ropret.

Dobrodošla gosta v Pittsburgh!

Pittsburgh, Pa.—Vse zavedne Slovence, Srbe in Hrvate oziroma Jugoslavlane v Pittsburghu in okolici se vljudno vabi na nač počastni banket, katerega se priredi v počast našima gostoma, dr. Jurij Adlešiču, županu bele Ljubljane, in njegovi soprogi. Banket bo prirejen v torek 17. maja ob osmih zvečer v Slovenskem domu na 57. cesti.

Cena vstopnicam za banket ni pretirana in vsak lahko pride, da pozdravi naše goste in rojake iz stare domovine. Vstopnice se dobe pri sledečih: v župnišču pri Father Kebetu na 57. cesti, Math Rogina v Slovenskem domu na 57. cesti, John Balkovec, 54. cesta in Butler St., Frank Ferencak, 5336 Butler St., Mike Zugell, 5117 Butler St., Peter Balkovec, 4938 Hatfield St., Math Pavlakovich, 4715 Hatfield St., Joseph L. Bahorich.

Prosi se vsa društva in društveno članstvo, da se gotovo udeležijo te pomembne prireditve. Pokažimo, dragi rojaki, da vemo čislati našo slovensko kri in rojak rojaka oziroma Jugoslavlana.

Rojak dr. Jurij Adlešič in soproga prideta sem v Pittsburgh v torek 17. maja ob eni uri popoldne, kjer bo najprej častno sprejet na pittsburski univerzi, ali kakor se nazivlje Cathedral of Learning, zatem bodo obiskali našega župana Cornelius Scully v City-County Building, kjer bo naš župan izročil gostoma ključke mesta Pittsburgha, kot dobrodošlima gostoma iz stare domovine.

Zvečer se pa pripravite, da sprejmemo naše rojake tudi mi častno in dostojno v Slovenskem domu na 57. cesti.

Joseph L. Bahorich.

Euclid Rifle and Hunting Club

Sonce je vroče pripekalo zadnjo sredo in naša armada se je držala bolj sence, ko je napravila naskok na leteče golobe. To je bila naša prva strelska vaja na prostem in vse kaže, se reče, če bo šlo tako naprej, da bo v Ameriki glinastih golobov zmanjkalo v kratkem. Precej lepa udeležba je bila na prvi dan. Doma so ostali le tisti, ki so sadili fižol in okopavali solato. Lahko pa rečem, da jim ni bilo tako prijetno kot nam.

Vroč dan je bil najbrže kriv, da se nam je sodček tako hitro posušil in smo morali po drugega. Malo je bil pa kriv temu tudi imenitno spečen prašček, ki se je svetil v sončnih žarkih in pomagal k boljšemu življenju naših hrabrih strelcev, ki so prišli na strelišče onemogli in žejni. Domov so šli pa na korajžo in s postrani pomaknjenimi klobuki.

Ne vem, če smo imeli kaj seje ali ne. No, saj to ni važno. Prav dobro se pa spominjam koncerta, ki sta ga nam priredila cowboy, ki ga je pripeljal s seboj naš član Clark in pa naš Plešec. Cowboy je igral na orglice, Plešec pa na citre. Pa da ne bo kdo mislil, da je bil ta cowboy tukaj iz naših gmajin. Ne, bil je importiran tam iz daljne Oklahome, če ni bil mar iz Texasa. Akralb, je bila to

muska, da se reče. Saj bi bili plesali, če bi bila bolj ravna tla in če bi bile naše noge bolj trdne v glidih. Tako smo pa samo ginjeni poslušali, pritrjevali in vasovali pri sodčku, da mu ni bilo dolg čas. Niti Hitler se ni ma pri Mussoliniju tako imenitno, kakor smo se mi imeli v sredo na farmah.

Zato pa, fantje, ob sredah popoldne, zaprite svoje štacune in prihitite na Močilnikarjevo farmo. Tam se boste urili v streljanju in drugem, ki je koristno za to življenje.

Streljali smo pa takole:

Sepic	19
Plešec	14
Mandel	19
Clark	7
Lampe	15
Sober	16
Dolenc	15
Janževič	19
Oven	6
Jazbec	19
Zabukovec	18
Klaus	13
Kastelic	12
Mlakar	22
Sershen	19
Hoffart	14
Setina	4
Podpadec	10

Vse skupaj lepo pozdravljam in vas kličem v sredo na strelišče.

Chas. Lampe, manager.

IZ PRIMORJA

—Dela za elektrifikacijo Goris. Na Soči pri Sv. Luciji in Desklah so pričeli z delom za ogromne električne centrale. Pri Desklah pa so zadel na neprimeren teren, tako da je ves prvotni načrt skoro propadel in treba je bilo iskati novega načrta rešitve vprašanja elektrifikacije. Odločili so se, da bodo prevrtili goro Sabotin in napeljali skozi ožji rokav Soče, ki bi tako prišla na dan pod vasi Snežatno v Brdih, se nadaljeval po dolinici mimo spodnjega Cerova na Preval. S tem bi bil ustvarjen precejšnji padec, ki je potreben za pogon turbin, poleg tega pa imajo namen istočasno ustvariti umetno jezero, ki bi segalo od Blankiza pri Moši do Krminske gore in Medane. Jezero naj bi služilo predvsem za namakanje, pa tudi kot nova letovišča privlačnost. Pri Blankizu in Krminski gori bi morali napraviti 20 m visok zid, ki bi dolino zajezil. Pod to jezero bi prišlo preko 70 kmetij in mnogo sedaj rodovitne zemlje. Bajje pa se je tudi ta načrt skazil, popolnoma slučajno. Ko so namreč kepali temelje za jez, so prišli do izvora metana. Takoj so pričeli raziskovati zemljo in zvrtili v bližini Kaprive 6 globokih jam, da bi preiskali teren. Ker je s tem padel ves prejšnji načrt začasnno v vodo, so sedaj vsi nervozni in pričakovanju, kaj bo s temi novimi odkritji, do katerih so prišli povsem slučajno. Neki delavec je namreč odvrnil gorečo žgalko in nenadoma se je dvignil s tal ogromen plamen, ki so ga le s težavo pogasili. Da se na bi zgodile kake nesreče, so vse zemljišče zavarovali, dokler ne bo znan rezultat raziskovanj.

—Prihranki delavcev, ki služijo v Abesiniji, so znašali v marcu, in sicer za one delavce, ki so iz tržaške pokrajine, 192.063.55 lir. To vsoto so tudi prejeli njihovi svojci. Vsega skupaj so ti delavci do sedaj poslali domov od svojih prihrankov 5 milijonov 755.095.55 lir, in sicer le v naše pokrajine.

—V "Arsii," premogokopu, ki leži blizu Labina in kjer se nahajajo velike zaloge premoga, je bila v nedeljo fašistična slovenskost, katere se je udeležilo okoli 1.200 članov "Dopolavora" iz Trsta.

Marjanca Kuharjeva: Jugoslovanski kulturni vrt

Oj le šumi, vrt jugoslovanski, v domovini prek morja; mislimo, da pesem znano bomo peli vsi iz srea.

Daleč plove misel meni, čez planine in ravnine, saj ta vrt je naš zeleni, ki pred nami zdaj šumi.

Oh, ko bile tu bi rodne trate, ki jih lepših nima svet, polja in vrtovi plodni, pozdravljamo vas v duhu spet.

Šumi, šumi, vrt cvetoči, o ljubezni mladih let; kaj ti veš, kako je meni, ko medlim na tujih tleh.

Če verjamele al' pa ne

"O ti preteti tiskarski škrt!" včasih vzklikle cenjena naročnica, kadar je le predebela med novicami, ki jo povzročijo oni slavniki in toliko preganjani tiskarski škrt, ki včasih meša med vrstami, da ni že nikomur več podobno.

Ampak tisto ni še nič. Poslušajte, kaj je napravil nekoč tiskarski škrt iz nekega poročila o koncertu v trgu Kurji vasi. Takole se je glasilo tisto poročilo v listu:

Dno 3. februarja tega leda se je v naši visoko kulturni Kurji vasi vrtil pivski koncert, ki je zijajno uspel. Pričetek je bil od pol 8 h zvečer. Dvorana je bila napito bolna. Najprej je zapil ženski glas nerodno pesem "Ti pa jaz..." Navdušeno občinstvo je borno ploskalo. Zatem je pil Joža P. Njegov kravn bas je nudil lep ubitek. Najzadnje je zajel moški zbor "Vedro vode." Psi so ploskali, da se je dvorana skoraj požrla.

Po konceptu je storil na oder še g. župar in pričel tovoriti: "Vragi obrani! Mast mi je, govoriti tako mastnim goltom. Najprej vas porivam, da zakličimo našim pavcem in revkam trikrat: Slaba!" — In zaorilo je kakor gram: "Glava! Slaba! Slana!"

G. župar je še dejal: "Ljuti pivci in pivke, le tako nakreji!" nato pa je bil koncert pri vragu.

PO DEŽELI ŠKIPETARJEV

Po nemškem izvirniku K. Maya

Ko so me peljali mimo njega, me je nahlul:

"Česa iščeš tod?"

"Z Murad Habulamom bi rad govoril," sem dejal mirno.

Ni mi pogledal v obraz, bal se je urokov. Tudi prste je razkrcil in videti mu je bilo, da bi se nas bil najrajši prej ko slej iznebil.

"Ne moreš govoriti z njim!"

"Zakaj ne?"

"Spi."

"Zbudi ga!"

"Ne smem."

"Pa jaz hočem, da ga zbudiš!"

"Tisto mene nič ne briga."

"Zapovem ti!"

"Ti meni ne zapoveduješ!"

Mignil sem Halefu.

"Bič!"

Komaj sem zmiral, karobno besedo, že je plosnil Halefov bič kljubovalnemu Humunu po hrbtu. Kar zvijal se je.

In Halef je kričal nad njim:

"Kdo ti ne zapoveduje, ti sirovež? — Povem ti, vse dežele sultanove in vobče vsega sveta morajo ubogati mojega efendija, kadar sem jaz poleg, jaz, ki sem kakor rjoveč lev v primeri s teboj, ti — ti kihajoča glista!"

Gosto so padali udarci, zaman se je branil Humun. Tulil pa je, kot da ga na razenj nabadaemo. Po vsem gradu je odmevalo.

Končno je bilo Halefu dovolj. Odnehal je, pa z dvignjenim bičem vprašal:

"Ali pojdeš buditi starega grešnika?"

"Zatožil vas bom! Odrli te bodo, pri živem telesu te bodo odrli!" je tulil in zbežal.

"Slaba nam bo predla!" se je bal Janko.

"Kaj še! Ne bojimo se teh ljudi! Danes je velik praznik, praznik bastonade se imenuje. In obhajali ga bomo z največjo pobožnostjo."

"Praznik bastonade —? O takem prazniku pa še nisem čul!"

Z veseljem se je vtaknil Halef vmes:

"Danes boš zvedel za njega! Gospod, veliko, krasno besedo si povedal! Veseli te bodo verniki in radovali se bodo tebe zveličani vseh zadnjih treh prerokovih nebes! Končno končno boš pokazal, da si kras moškega spola in junak vseh junakov!"

Moje mišice pa se bodo spremenile v kače in moji prsti v škarje rakov. Divjal bom nad roparji in besnel nad morilci. Tuljenje bo šlo po Kliseliju in jadikovanje po sinovih zločincev. Jokale bodo matere in hčerke tistih, ki imajo slabo vest, tele in sestre zločincev si bodo pulile lase in trgale pajčolane. Maščevanje odpira svoje žrelo in pravičnost si brusi kremplje. Kajti tule stoji sodnik z bičem osvete v roki, junak dneva bastonade, hadži Halef Omar ben hadži Abu 'l-Abbas ibn radži Dawd al-Gosara!"

Bič je vihtel v rokah, s povzdignjenim glasom je govoril in obraz mu je žarel. Govoril je navdušeno in z zanosom, kakor človek, ki se zaveda, da je poklican v reševanje svetovno važnih zadev.

Humun se je zlagal, ko rekel, da Habulam spi. Ko smo krenili k vratom sprejemne sobe, nam je prihitel naproti in me ves besen nahlul:

"Človek, kako se drznež udariti mojega služabnika —? Vse vas dam do krvi pretepsti!"

Ni bil sam. Humun je prišel z njim in Suf. In za njima se je gnetlo še pol tucata hlapcev in dekel.

Nisem mu odgovoril, mignil

je. Moj molk je Habulamovo jezo še huje podkuril. Stopal je za vozičkom in iz ust so se mu sipale grožnje, take divje, da bi sledu ne ostalo o nas, če bi se dale uresničiti.

Ko smo prišli pred vrata sprejemne sobe, jih je mislil Halef odpreti. Pa Habulam se je postavil pred nje in kričal:

"Nihče ne sme vstopiti! Prepovem vam!"

"Ti —?" se je smejal Halef. "Ničesar nam ne boš prepovedal!"

"Najvišja policijska in sodna oblast v Kliseliju sem!"

"No, potem smemo Kliseliju čestitati! Če najvišja policijska oblast krađe, ropa in mori, umakni se, sicer te poljubi moj bič, pa tako, da bo plosnilo!"

Dvignil je bič in ker se Habulam le še ni umaknil, ga je očvrknil, da je odskočil gibčno in naglo kakor najboljši cirkuški telovadeč.

In kričal je, da je zvenelo po ušesih:

"Udaril me je —! Udaril me je —! Allah je videl in vsi ste videli! Zgrabite ga, poderite ga na tla, zvezite ga!"

Tako je vpil hlapcem. Pa nobeden se ni genil, niti Humun in Suf ne.

Halef se vobče ni zmenil za nje, odprl je in vstopil. Očko in Omar sta porinila voziček skozi vrata.

Habulam je planil za nami, za njim se je rinila služinčad. Sredi sobe je obstal in kričal:

"Nečuvna predrzost —! Najstrožje vas kaznujem!"

"Nimaš nas pravice kaznovati!"

"Najvišji sodnik sem v Kliseliju! Koj bomo začeli z zasliševanjem. Jaz in Humun, moj služabnik, midva sva tožitelja in jaz sem obenem tudi sodnik. Moji služabniki pa so priče."

Obrnil se je k svojim ljudem.

"Postavite se pred vrata, da nam obtoženci ne uidejo! In nemudoma prinesite klop bastonade!"

Služinčad je jadrno ubogala. Humun in Suf sta se postavila poleg njega, eden na desno, drugi na levo, nekaj hlapcev je stopilo k vratom, dekla pa je pohitela po "klop bastonade."

Habulam je sedel. Tudi Humun in Suf sta morala sesti.

"Vidva sta prislednika! Potrdila bodeta mojo razsodbo."

Take resne obraze so na mah kazali, da bi se jim bil najrajši na glas nasmejati.

Halef mi je šepnil:

"Gospod, ali bomo res molčali k tej komediji? —? Sramota je za nas, da se damo pred vso služinčadjo tako za norca imeti!"

"Pa se vkljub temu prav krasno zabavam! Le nič se ne boj! Kolikokrat smo že stali pred sodnikom in vsikdar je bilo še tako, da smo bili nazadnje mi sodniki, sodniki pa obtoženci. Tako bo tudi danes."

"Tiho!" me je nahlul Habulam. "Obtoženec mora molčati, kadar stoji pred sodnikom."

Janko, Anka, kaj stojita tam pri zločincih? —? Odstopita! Pregrešila sta se zoper moja povelja, kaznoval vaju bom."

Res prava komedija je bila! Do zob smo bili oboženi, Habulam in Suf vsaj sta vedela, da se nikogar ne bojimo, pa si je stari grešnik še domišljeval, da se mu bomo molče in brez odpora pokorili —.

(Dalje prihodnjič)

JOŽI GRDINA:

PO ŠIROKEM SVETU

Kako zanimiva so njegova berila in pisma, v katerih uči, bodri, svari. O vseh raznih važnih stvareh razpravlja: o Cerkvah, o službi božji, o oblasti, devištvu, zakonu in neštetihi podobnih vprašanjih. Iz vsega njegovega pisanja in govorov odseva tista odločnost in močnost. Kakega polovičarstva in pa bojazni on ne pozna. Jezusa je neizmerno ljubil. On mu je bil vse in od Njega je dobival toliko tolažbo v velikem trpljenju in trudu. Jezus sam se mu je večkrat prikazoval, ga učil in mu dal tudi videti oni kraj, kjer bo za svoje veliko delo prejel neizmerno plačilo v nebesih. To je sv. Pavla bodrilo k še večjemu delu za duše.

Zdaj počiva, ta nikdar ugnani apostol v prekrasem grobu, ki se nahaja v tako krasnem svetšču, ki je zemeljski dom sv. Pavla. Semkaj ga je dala pokopati pobožna in bogata gospa Lucina, ki je bila učenka tega apostola. Njeno zemljišče je to bilo, pa ga je odstopila za grob svojemu učitelju, potem ko je padla njegova glava pod rabljevim mečem.

Za časa preganjanja kristjanov je bilo truplo sv. Pavla prenešeno v katakombe, kjer je počivalo s truplom sv. Petra. Potem pa je bilo zopet prenešeno nazaj, na kraj, kjer se še sedaj nahaja. Nad grobom sv. Pavla je dal cesar Konstantin postaviti cerkev, ki je bila pa majhna. 50 let pozneje je pa prišel cesar Teodozij staviti novo veličastno cerkev, katero je dokončal cesar Honorij. Ta veličastna cerkev je stala vse do leta 1823, ko jo je 15. julija uničil velik požar, ki je nastal vsled malomarnosti nekega kleparja. Papež Pij VII. je tisto noč ravno umiral, a se mu niso upali povedati, da gori cerkev

sv. Pavla. Od požara je ostal prednji del cerkve z apotolo-vim grobom.

Cerkev sv. Pavla je potem zopet krasno obnovil papež Pij IX., ki je z darovi celega sveta zopet postavil svetišče sv. Pavla. Med odličnimi darovalci za to cerkev sta bila ruski car Nikolaj I. in egiptovski paša Mehmed-ali, ki sta darovala dragoceno kamenje za stebre, ki krase svetišče in grob apostola narodov. Tlak v tej cerkvi je iz finega kamna, ki je tako svetel in gladek, da se človek vidi v njem. Res, krasno svetišče, ki je dostojno za tega velikega apostola.

V prečni ladji na levo smo si ogledali kapelo, v kateri je sv. Ignacij Lojola s svojimi prvimi tovariši napravil slovesne obljube pred sv. razpelom. Potem smo si ogledali to svetišče od enega konca do drugega ter se divili krasnemu umotvoru in pred odhodom še enkrat stopili pred njegov grob, ter se priporočili priprošnjih sv. Pavla. Potem smo se poslovili od prijaznih o. benediktincev, ki upravlajo cerkev sv. Pavla. Zelo so prijazni in postrežljivi ti sinovi sv. Benedikta. Od tu smo šli še nekoliko po Ostijski cesti, nakar smo zavili na levo po Laurentinski cesti in čez pole ure smo dospeli do "Treh studencev (Tre fontane), kjer je morišče sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

Ze od daleč smo zagledali prijazni samostan, kjer stoji opatija francoskih trapistov, tam se nahajajo tri cerkve in sicer: sv. Vincencija in Anastazija, potem Matere božje pri nebeški lestvici, ki se imenuje tudi cerkev sv. Zenona, in cerkev obglavljenja sv. Pavla.

znameniti kraj, po katerem so 29. junija leta 67 gnali sv. Pavla, da izvrše smrtno obsodbo na ukaz cesarja Neron, ki je Pavla obsodil, da mu rabelj odseka glavo. Po tem kraju je korakal uklenjen veliki apostol. Sredi vojakov je stopal, a še je vršil svojo veliko apostolsko službo. Spotoma, ko so ga gnali, ga poprosijo, naj jim pove kakšen je tisti kralj, ki mu kristjani tako zvesto služijo, da rajši smrt pretrpe kot pa da bi ga zatajili. Sv. Pavel jim navdušeno pripoveduje o Kristusu, nakar ga poprosijo, da jih sprejme med Kristusove vojake. Medtem je pa poslal Neron dva vojaka z ukazom, da pospešijo pot na morišče.

Prišedši na morišče so sv. Pavla še bičali. Tako je apostolu še preostajalo, da izpije grenki kelih trpljenja do dna. Tolikokrat je že bil bičan radi Jezusa in tudi sedaj je bil moral nastavit svoje izmučeno telo rabljevim bičem. Nato je prišel zadnji bridki trenutek. Sv. Pavel še enkrat blagoslovi okoli stoječe, si zaveže oči s črnim pajčolanom, katerega mu je dala na njegovo prošnjo slepa gospa Plavtila, ter udano poklekne, rabelj je pristopil, dvignil meč, ki je zdajci siknil po zraku in glava apostola narodov je krvaveč padla na zemljo.

Pripoveduje se, da je glava sv. Pavla, ko je bila odsekana, trikrat odskočila od zemlje in na teh treh mestih, kjer je odskočila, so privreli iz zemlje trije studenci, katere kažejo še danes v cerkvi obglavljenja sv. Pavla. Odtod tudi ime "Pri treh studencih" ali Tre fontane.

Z velikim spoštovanjem smo stopili v cerkev obglavljenja, ter poklekili na kraj, kjer je klečal sv. Pavel, ko mu je rabelj odsekal glavo. Tukaj je veliki apostol dokončal svoj tek, ter od tu odhitel po venec zmage v nebesa, odhitel po krono, katero si je zaslužil. Kako lepo pa proroško je zapisal v svojem pismu na Timoteja: "Moja kri se že preliva in čas moje smrti je blizu. Dobri boj sem bojeval, tek dokončal. Pripravljena mi je krona." V resnici je prav upravičeno mogel tako zaklicati veliki apostol, ki je storil vse, kar mu je Jezus naročil, vest mu ni prav ničesar očitala, da je kaj zanemaril. Zato je mirno brez bojazni pokleknil, v hrepenju, da čim hitreje meč preseka nit, s katero je bil še privezan na zemljo, ter ga tako oprosti zemeljske ječe, da po hiti k Njemu, ki Ga je tako ljubil.

Lepo predočuje ta dogodek velika slika v oltarju, ki kaže obglavljenje sv. Pavla. Apostol, kateremu je odsekana glava, še kleči, na hrbtu ima zvezane roke, iz odsekanega vratu pa teče na zemljo kri, nekoliko proč pa leži na tleh apostolova glava, ki je obrnjena proti nebesom. Poleg trupa stoji rabelj, ki je skoro prestrašen nad prizorom zakrilil z rokami po zraku, ter mu je pri tem padel na tla meč, ki leži poleg trupa, nekoliko v stran pa gledajo ljudje. Nad tem prizorom pa je odprto nebo, iz katerega hiti na zemljo nebeški poslanec, angelj, da sprejme dušo sv. Pavla.

Tako ta prizor predočuje smrt sv. Pavla, ki je bil velik v življenju, a še večji ob smrti, predočuje dogodek, ki je bil največji za sv. Pavla, ko je bil rojen za nebesa, kamor je odhitel v družbi nebeškega poslanca.

Stopili smo k trem studencem, ki so ob znotranji steni v cerkvi, ter pili vodo, katero smo zajemali s zato pripravljenimi zajemalkami. Nad studenci so v steni vdolbine, ki izgledajo kot trije oltarji. Tu smo se precej časa zamudili, kajti za kraj kakor je ta, ni škoda, če se nekaj časa navrže. Živo smo se

tukaj spominjali sv. Pavla, čigar mučeniška kri je tukaj polila zemljo cesarskega Rima.

Od tu smo šli v malo okroglo cerkev "Pri nebeški lestvici," v kateri je nekoč maševal sv. Bernard, katerega je leta 1128 poklical papež Inocenc II., da bi tukaj ustanovil cistercijski samostan. Med daritvijo sv. maše je sv. Bernard videl v prikazni lestvo, po kateri so šle duše iz vic v nebesa. V spomin na ta dogodek se imenuje ta cerkev "Pri nebeški lestvici." Ta dogodek je ovekovečen v onem oltarju, na katerem je svetnik maševal ter videl tisti prizor.

Nato smo šli v cerkev mučencev sv. Vincencija in Anastazija, kjer smo si ogledali že zelo staro cerkev teh dveh mučencev, katero je pozidal papež Honorij I. leta 625 ter je bila dovršena pozneje, okrog leta 1220 pa prenovljena. Ondi smo si ogledali pobožne menihe, ki so molili v cerkvi svoje običajne molitve. Ti možje so zelo pobožni ter pod strogo pokorščino. Ko jih človek gleda, šele prav vidi veliki kontrast med njimi in pa današnjim razbrzdanim svetom. Tu človek šele vidi, kaj se pravi delati za nebesa. Ker sta bila naša spremljevalca-duhovnika iz cistercijskega reda, smo imeli tem več prilike, da smo si vse to ogledali.

Potem smo šli v prodajalnico, kjer smo si nabrali raznih spominkov, ki spominjajo na obisk pri "Treh studencih." Pri tem tudi nismo pozabili na liker, katerega prodajajo ondi. To je svojevrstna pijača in tudi zdrava. Ta liker znajo napraviti samo trapisti in ga kuhajo iz eukaliptin, ki ondi rastejo; cena temu imenitnemu likerju je primeroma zelo nizka. Ti menihi znajo res vsako stvar obrniti v dobro in pa ljudem v korist, ter so zelo prijazni pa postrežljivi. Da so dobri gospodarji in pa zelo pridni, kaže ves okraj, katerega so tako lepo uredili, da je prav prijetno ondi. Nekdaj je bil ta kraj zelo nezdrav in pust, ter je ondi gospodarila mrzliza. Vsakovrstna golazen, zlasti pa komarjev je bilo dosti. Z vso pridnostjo in marljivostjo so pa o. trapisti spremenili kraj v pravcati park in so tako odstranjene vse nepravilike. Ko smo si vse ogledali, smo se poslovili od tega lepega kraja, ter od prijaznih menihov, zlasti pa od kraja mučeniške smrti sv. Pavla, ter se napotili nazaj proti Ostijski cesti, kjer je veličastni grob sv. Pavla.

(Dalje prihodnjič)

ONEVNE VESTI

Selassie še vedno na delu za svoje cesarstvo

Geneva, 9. maja. Bivši abesinski cesar Haile Selassie je začel včeraj z obupnim bojem, da prepreči Ligi narodov, da ne prizna Abesinije kot laške kolonije. V tem mestu so zbrani državniiki, ki predstavljajo skoro sleherni državo na svetu. Haile Selassie se je izjavil, da se bo boril do skrajnosti, da se Italiji ne prizna Abesinija. Bivši cesar pride osebno pred zborovanje Lige narodov, ki je bilo včeraj uradno odprto. Državniki se ga bojijo, ker čutijo neprijetne posledice. Haile Selassie je zbral okoli sebe močno skupino zagovornikov, ki bodo povzročili zborovalcem Lige narodov marsikatero grenko uro. Anglija je pred kratkim sklenila prijateljsko pogodbo z Italijo in da je prišlo do te pogodbe je Anglija obljubila, da bo priznala Abesinijo Italiji. Enako namerava sedaj narediti tudi Francija. In Liga narodov se bo morala peči še z drugimi "neslanimi" predmeti. Zastopnik španije bo protestiral radi tujezemskega posredovanja v španski civilni vojni, enako bo protestiral zastopnik Kitajske glede Japoncev. Na

vrsti bo tudi vprašanje avstrijskih židov in enaki delikatni predmeti.

Homer Martin v boju kot predsednik avtne unije

Detroit, 10. maja. Tu se je sestel včeraj izvršni odbor unije avtnih delavcev v Ameriki, ki je podružnica C. I. O. organizacije. Namen zborovanja je odstraniti predsednika Homer Martina iz njegovega urada. Martin, ki je bivši protestantski pastor in ki je bil eden najboljši organizatorjev C. I. O. organizacije, je baje neuspešen v svojem uradu, da skuša diktirati organizaciji in da so pod njegovo upravo nastale razne nerednosti pri organizaciji unije avtnih delavcev. Med nasprotniki Homerja so enako konservativni kot radikalni elementi, ki so se združili v eno stranko v namenu, da vržejo Martina iz urada. V uniji av

Murnov Martin

(Za "A. D." prestavil M. U.)

Cila se ni zganila. Kakor na obrazu tihega snubca, tako ste igrali rdečica in bledica tudi na Ciliinih licih.

"Tedad, dekle, kaj je?" Gorenjcu je postala glava rdeča. "Ali boš že kmalu zinila ali ne?"

"I, pojdi vendar," je skušala stara pomiriti Gorenjca, "čemu si le tako izbruhnil s stvarjo? Saj je dekle vse prestrašeno!"

"Da, da," je jecal Martin, "Glej, Cilka, le premisli vse lepo v miru. In potem odgovori!"

Cila je prekrizala roke na hrbtu in kimala pred se. "Boljega itak ne bi mogla zadeti," je dejal oče. Ah, da! Lep grunt hlev poln konj in govodi, najboljši travniki in njive, cel hrib-gozda — same lepe stvari! Ah, da! Dali pa šteje pri meni tudi še kaj drugega in če meni gruntar, katerega lastni na je vse to, dopade — za to seveda ni treba mene vprašati!"

"Ampak, seveda, Cila," je dejal Martin, "saj jaz sam vprašam to." Malo kasno prihaja to tvoje vprašanje."

Gorenjcu so žile nabrekli na sencih. Nestrpno je udaril s pestjo po mizi.

"Pojdi vendar, kaj počneš!" je tožila Gorenjka.

Tedad je zavreščal stari: "Sedaj mi je dovolj! Na tako prenapet način se delajo zakoni v koledarjih, a ne na pravem gruntu. Martin je stavil svojo ponudbo v vsej časti in poštenju pri očetu in materi. Kaj je treba še drugega! Z menoj in tvojo materjo tudi ni bilo drugače. In v dvajsetih letih svojega življenja nisi mogla ugotoviti, da se nama ne bi bilo vse v srečo obrnilo. Zaradi tebe pa tudi ne bodo upejali nove mode pri teh stvarih. Zato zdaj govori in daj Martinu pošten "ja!"

Ciline oči so bliskale in nje beli zobje so grizli ustno. Stisnila je lepo glavico v tilnik in izbruhnila trpek glas: "Nočem!"

Takoj sta stala oba na nogah Martin in Gorenjec. In medtem ko je Martin nemo gledal dekle, je stari vpil: "Kaj? Nočeš? Hoho, ti! Si mi navsezadnje zaljubljena v kakega postopača?"

"Ne da bi jaz vedela! In ko bi bila, tistega, ki bi ga jaz rada imela, tudi ne bi bil postopač! A ne dam se kupiti kakor govedo, katerega za vrh izvlečejo iz hleva in zopet vlečejo v drugega. Za tako kupčijo sem si predobra. In na snubca, ki se drugače prav ni ne potrudil zame, kakor da ob delopustu stopi preko plota, spregovori potrebne besede in poženklja z možničkem, nak, na takega se tudi ne bom obesila. Že lahko čakam drugega, ki —"

Kar je hotela še povedati, je zamrlo ob besnem Gorenjčevem rjoventju. "Ah, ta je dobra! Mar misliš, da bo naš

ljubi Bog zate nalašč kakega izgrebel iz zeljnika?"

"Da, oče! Še vedno mi doma prav dobro ugaja in čakanja se ne bom naveličala — čakanja na pravega ženina!"

Nad predznimi, samozaveznimi besedami hčere je moral Gorenjec obstrmeti. Martin je težko sope skomignil z rameni in dejal omahujočega glasu: "Nu, da, tak 'ekstra' ženin nisem. Sem pač tak, kakor so tudi drugi."

"Kdo ve?" Cila se je smejala. Nje smeh je bil nekoliko razdražen. "Kak drug, ko bi mu bila ugajala, bi me bil kdaj kje počakal in ne bi bil stopil mimo mene kar naravnost k očetu. A ti? 'Dober dan' in 'Zbogom!' In vsakih par tednov enkrat: 'Cila, kako je?' To so bile tvoje edine besede. Kar čudim se, da si se spomnil sedaj mene, ko rabiš gospodinje. Da, Martin, vem, da je rabiš. Od spomladi sem si sam na gruntu. Delo in jeza z množestevilno služinčadjo ti raste preko glave. A daj si svetovati, Martin: gruntarce ne najmeš tako, kakor najmeš hišnico ali dekle — pri takem vremenu, ker baš nimaš nobenega dela zunaj na polju. Ali pa v soboto zvečer, ker si baš zvožil ves gnoj in imaš par minut časa za pogovor."

"Ja strela!" je zagrmel Gorenjec. "Sedaj pa me je minilo potrpljenje, ti pregrešni klopotec, ti! In če si že tako slepa, da ne zagradiš takoj z obema rokama — ali je treba potem takega človeka na mesto še žaliti?" Stari je tako valil oči, da je smatrala njegova ponižna, belolasa žena potrebnim, da prične zopet miriti.

"I, ljudje božji, ježeš, ježeš!" je vreščala, "kdo bo sedaj delal prepri? O taki stvari se da vendar v vsem miru pogovoriti. Bodite vendar pametni! In dekle pač noče!"

"Takoooo? Pač ne mara?" jo je oponašal širokih ust stari. "Nu, da, pač ne mara!" je prišlo kakor slaboten odmev preko Martinovih ust. Njegov omahujoč glas je postal trden in odločen, ko je nadaljeval: "In sosedu ima prav — čemu neki prepri? Ako dekle noče, potem je že vse izgovorjeno. Le še par besedic moram spregovoriti." Izrinil se je izza mize, stal vzravnal ter vrtel klobuk v žuljavih rokah. Lepe postave je bil, širokopleč, le nekoliko zastarel nedeljski suknjič ga je delal nekam trdega, neokretnega. To ga je tudi prikazovalo nekoliko starejšega, nego pa je bil v resnici. Vse boljše mu bi bil pristojal vsakdanji zeleni suknjič. Med njegove mirne oči sta bila življenje in težko delo napravila globoko brazgotino.

Ta brazgotina se je še poglabila in pogled teh oči je postal skoro žalosten, ko je stopil pred dekle. "Da, Cila! Dobro si pogodila: baš v takem vremenu sem prišel, ko ni bilo zunaj na polju več obstanke — in ker sem že izza dolgih tednov komaj enkrat imel pol urice časa. Je že tako: pri kmetu pride najprej delo, a šele potem veselje — pa četudi edino, katerega je od življenja pričakoval. In baš tako si pogodila prav: da rabim gospodinjo. Komaj sem se vrnil od vojakov, mi je oče umrl. Letos spomladi sem pokopal mater. Tako sem bil ves čas sam in dan za dnem sem se

moral mučiti od jutra do trde noči, da mi je obsežni grunt uspeval. Tako pač nisem imel časa za fantovanje, za ples in plavanje. Tega pa tudi v krvi nimam. Pač nisem izmed posebnikov." Trpek smešek je zaigral okolo njegovih ust, medtem ko si je počasi z roko popravil lase. "A gospodinje mi je bilo treba. A ne samo zaradi dela. Nisem mislil samo na gospodinjo, pač pa na pošteno zakonsko družico. In da sem se baš nate obrnil? Bila si mi pač najbližja — tako in tako."

Brezobčutnega obraza bi bila Cila poslušala. Sedaj je dvignila pogled. Ta čuden "tako in tako" ji je najbrže dal misliti.

"Zato sem pač prišel prvo uro, ko mi je delo dovolilo in sem zasnužil pri očetu, tako kakor je v redu. Da ne bi tebi utegnili biti prav, si nisem mislil. Človek lažje misli na ravno pot nego na krivo. In škoda je! Dobro bi se bila imela pri meni. Kot moja gospodinja! A ne, ti ne maraš — tedaj je škoda besed — čeravno menim, da bi mi bila lahko povedala nekoliko drugače, nego pa si mi." Odhrkal se je, kakor da se mu je mušica zaletela v grlo. "Tebi, Gorenjec, pravim: Bog lonaj! A ti sosedu, se moraš pač kdaj oglasiti pri meni, da ti povrnem kofe, ki si mi ga zaman skuhala! Zbogom vsi skupaj!" Medtem ko je mirno šel proti vratom, je snel s klobuka šopek rdečih nageljnov.

Cila se ni zganila, pač pa je gledala temnega, skoro sovražnega pogleda za odhajajočim. Gorenjka je cepljala med je-manjem in klepetanjem za njim. Gorenjec se je zbudil iz svoje osuplosti in rjovel: "Vraga! Martin! Tu mi ostaneš! Č' stvari se še zdavna nismo pogovorili do kraja! Martin! He! Martin!"

Za Gorenjko in zavrženim snubcem so se že vrata zapirala.

Sedaj se je razlila nevihta nad molčecim dekletom. Nič manj viharja, nego pa je tulila zunaj okoli sten. Kar je bilo zbranih kep krepkih besed v Gorenjčevem besednem zakladu, vse so prišle na svetlo. Med psovanjem, kletvino in ropotanjem se je jeza sprelevila v žalost, češ, najlepše veselje njegovega življenja mu je bilo pokvarjeno. Kak ponos bi to bil: oba sosednja grunta združena v enega samega, a na tem mogočnem dvojnim gruntu gruntar, kakršen je bil Martin. In vse to je šlo po vodi, vsega je konec! Gorenjec je dejal: "Zasvinjano in pokidano!" In dobra sosesčina je šla k vragu! Seveda, Martinu je treba žene. In to si lahko najde preko noči. A ta ne bo mogla Gorenjčevim pozabiti, da je našel Martin pot do nje le potem, ko je šel že mimo Cecilije.

"Kar raztrgal bi te, ti tele nore, ti! Ti koza neumna, ti!" To je hvaležnost, ki jo dobi človek od svojih otrok! A saj ve: te preklicane misli niso zrastle v Cecilijini glavi. Kaj takega si ne bi mogel misliti o svojem zdravem mesu in kr-

vi. Samo tisti preklicani mestni ljudje so krivi na tem, s katerimi si je dala Cecilija preko poletja toliko opraviti, posebno pa tista bledičasta trska, ki je s svojimi starši živela gor v prvem nadstropju. "Taka pajčevinasta čarovnica! Je ves ljubi božji dan posedala naokoli s svojimi norimi knjigami, kakor samostanska mačka posten dan, ko ni več gosjih koščic pač pa le ribje. Od nje si se naučila teh svojih neumnih besed. Le čakaj, zapahnil bom, da bo temu konec. Drugo poletje bom zaprl v gorenjem nadstropju vsa vrata in božji žlak naj me zadene, ako bom dal le še enkrat, da

bo kak tak mestni škric le še enkrat povohal v mojo hišo. In ti? Le glej, da ti ne bo še žal zaradi čakanja — na tistega tvojega posebnika!"

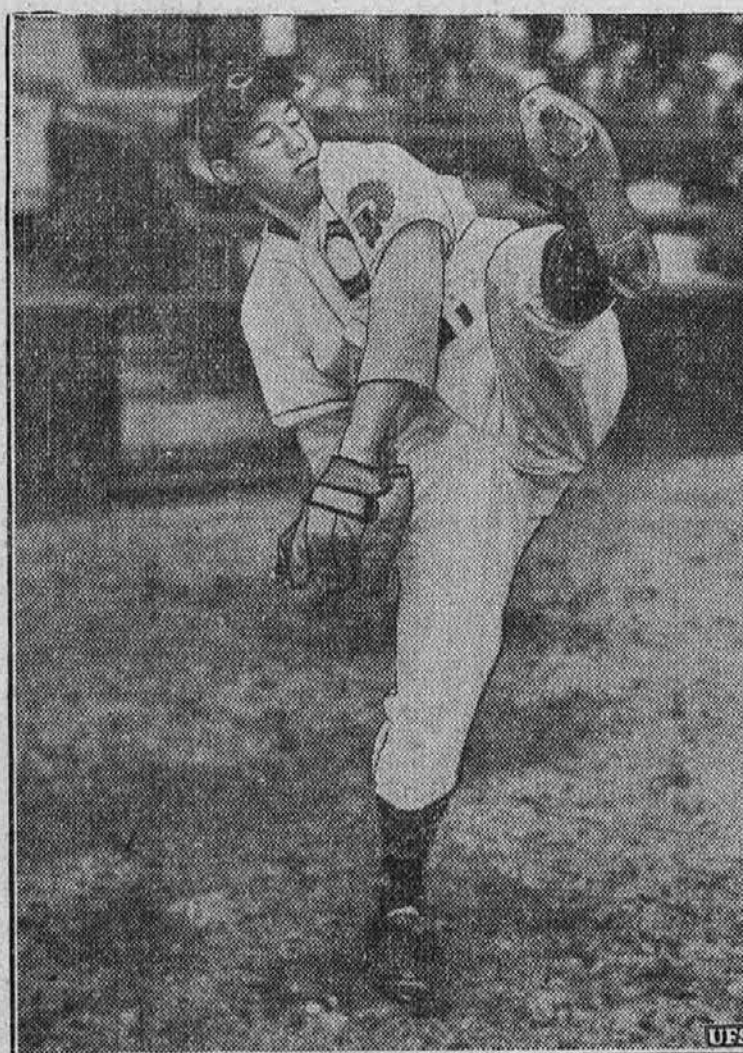
Čb tej trdni zaključni besedi je zletel Gorenjec iz izbe ter tako zaloputnil vrata za seboj, da se je kar hiša stresla.

2

Potrpežljivo je Cila molčala in pustila, da se je stresel očetov vihar nad njo. Sedaj, ko je bilo ozračje zopet čisto, je globoko vzdihnila ter stisnila obe roki ob senci, kakor da lahko s tem pritiskom potolaži zmedene misli, ki so ji rojile po glavici. Pekoča rdečica je gore-

la na nje licih.

Tedad je začela zunaj v veži živahna glasova, a kmalu zatem na dvorišču hitro odhajajoči korak. Potem je stopila mati v izbo, obstala pred Cilo ter pogladila modri predpasnik na trebuščku. "O, Ježeš, Marija! Dekle! Kaj si napravila! Kar ves iz sebe je oče!"

Bob Feller, mladi metalec žoge pri clevelandskem teamu Indians. Clevelandski team upa dobiti letos prvenstvo.

Helen Wills Moody bivša šampionka v igranju tenisa, se je odpeljala na Angleško, ker si hoče zopet priboriti prvenstvo v tenisu in sicer najprej na Angleškem in potem še v Ameriki.

Posebno naznanilo!

Ker nismo mogli postreči vsem našim odjemalcem zadnja dva dneva naše razprodaje in ker je ta teden NATIONAL HARDWARE WEEK,

se bo naša razprodaja nadaljevala skozi ta teden

Ako nameravate prebarvati svojo hišo to leto, potem se vam bo izplačalo kupiti barvo ta teden in mi vam jo shranimo dokler je ne rabite, kajti prihranili si boste denar. Se vam priporočamo.

GRDINA HARDWARE

6127 St. Clair Ave.

ENDicott 9559

Načelnica ameriške kovnice denarja, Nellie Tayloe Ross, ogleduje vzorce za nove napise na nikljih. Novi niklji bodo kazali na eni strani Thomas Jeffersona, na drugi strani pa njegov dom v Monticello. Tako bodo niklji najbrže dobili vzdevek "Jeff."

V JUGOSLAVIJO

SAMO 7 DNI

če potujete na ekspressnih parnikih:
BREMEN • EUROPA

Brzi vlak ob Bremen in Europa v Bremerhaven
zajamči udobno potovanje do Ljubljane

Ali potujete s priljubljenimi ekspress. parniki:

COLUMBUS

HANSA • DEUTSCHLAND
HAMBURG • NEW YORK

Izborne železniške zvezde od Cherbourg, Bremena ali Hamburga

Strokovnjaški nasveti glede vizejev za priseljence in obiskovalce.

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali
1430 Euclid Avenue Cleveland, Ohio

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska
katoliška podporná organizacija v Združenih

Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi
Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSUJE ZE 45. LETO

Glavni urad v lastnem domu: 508 No. Chicago St., Joliet, Illinois

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$4,000,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 116.71%

K. S. K. Jednota ima nad 35,000 članov in članic v odraslem
in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 185

V Clevelandu, Ohio je 15 naših krajevnih društev.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega
obstanke nad \$6,700,000

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!"
Če se hočeš zavarovati pri dobri, poštenu in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko za \$250; \$500; \$1000; \$1500 in \$2000 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruješ se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asesment primerno nizko.

K. S. K. Jednota nudi članstvu najmodernejših vrst zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervno izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih asesmentov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te močnega in bogate podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 55. leta. — Za nadaljna pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 508 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

VLOGE v tej posojilnici

zavarovane do \$5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in družbene vloge

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Ave. HEND. 5670